

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3056/2020. (III. 2.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.22.646/2017/10. számú részítélete, valamint a Kúria Pfv.I.22.646/2017/13. számú kiegészítő részítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (dr. Sudár Miklós ügyvéd) útján a Kúria Pfv.I.22.646/2017/10. számú részítéletével, illetőleg a Kúria Pfv.I.22.646/2017/13. számú kiegészítő részítéletével szemben a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál.
- [2] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a Kúria Pfv.I.22.646/2017/10. számú részítélete, valamint a Kúria Pfv.I.22.646/2017/13. számú kiegészítő részítélete sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében elismert tulajdonhoz fűződő jogot, valamint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos különbségtétel tilalmát. Az indítványozó ilyen alaptörvényi hivatkozások mentén kezdeményezi a kifogásolt bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó ezen kívül kezdeményezi, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel az első fokon eljáró bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztésére.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó, közös tulajdon megszüntetése miatt indított polgári peres eljárásban az indítványozó az egyik alperes. A perben első fokon eljáró kerületi bíróság által megállapított, majd pedig az eljárás során irányadó tényállás rövid lényege szerint az indítványozóval és a perben szereplő többi alperessel szemben a felperesek a közös tulajdon megszüntetése miatt nyújtottak be keresetet. A kert művelési ágú és a használatát tekintve megosztott ingatlan közös tulajdonának megszüntetését a perben álló felek viszonyának megromlása miatt kezdeményezték. Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította ugyan, de az indítványozó viszontkeresete alapján oly módon szüntette meg az ingatlan közös tulajdonát, hogy a felperesek tulajdoni hányadát megváltás ellenében az indítványozó tulajdonába adta (erről lásd: Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7.P.21.870/2012/88. számú részítéletének 2–5., illetve 7–13. oldalait).
- [4] A felperes a kerületi bíróság döntését a Fővárosi Törvényszék előtt fellebbezéssel támadta. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a jogerős döntésében az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatta, és a megváltási árat felemelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét, annak helyes indokaira utalással hagyta helyben (erről lásd: Fővárosi Törvényszék 43.Pf.633.114/2016/81. számú részítéletének 4–7. oldalait).
- [5] A jogerős részítélettel szemben a felperesek a Kúriához nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben jogszabálysértésre hivatkozással azt kérték, hogy a bíróság az I. rendű felperes tekintetében a közös tulajdont természetben ossza meg. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet megalapozottnak találta, ezért a törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság részítéletét megváltoztatta. A Kúria a részítéletének indokolásában kiemelte, hogy valamennyi tulajdonostárs érdekeinek összességét a közös tulajdonnak az a megszüntetési módja szolgálja a legjobban, amely a lehetőségekhez képest a felek „tiszta” tulajdonjogát eredményezi, és emellett a lehető legkisebb mértékre szorítja a perbeli ingatlan tulajdonostársainak számát. Ezek alapján a Kúria természetbeni megosztással szüntette meg a közös tulajdont (erről lásd: Kúria 43. Pfv.I.22.646/2017/10. számú részítéletének 6–9. oldalait). A Kúria az illetékes földhivatal jelzése alapján kiegészítő részítéletében rendelkezett a Budapest Főváros Kormányhivatala XI. Kerületi Hivatal Földhivatali Főosztályának megkereséséről (erről lásd: Kúria Pfv.I.22.646/2017/13. számú kiegészítő részítéletének 2–3. oldalait).

- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, amelyben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében elismert tulajdonhoz fűződő jog sérelmére, valamint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében tilalmazott hátrányos megkülönböztetésre hivatkozik. Az indítványozó a tulajdonhoz fűződő jog sérelmét – alkotmánybírói és európai emberi jogi bírósági eseteket felidézve – elsősorban azért hívja fel, mert kifogásolja a bíróság által meghatározott tulajdonátrendezés módját. Az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott diszkriminációtilalmi szabályt a tulajdonvédelemmel összefüggésben hívja fel, mert álláspontja szerint a bíróság a tulajdonosok között a tulajdonosi helyzetükre figyelemmel hátrányosan különbséget tett, amikor meghatározta a tulajdonátrendezés módját.
- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [8] 3. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeként határozza meg, hogy az indítvány bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a befogadhatóság e feltételei vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság minden esetben külön-külön vizsgálja {elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság e törvényi feltételével összefüggésben elsőként arra emlékeztet, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; legutóbb megerősítette: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [10] Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében elismert tulajdonvédelemre, valamint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdéseiben foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmára elsősorban azért hivatkozik, mert vitatja a közös tulajdon természetbeni megosztását, és az ehhez szükséges tulajdonátrendezést. Az indítványozó ennek megfelelően alaptörvény-ellenességre a tényállás bírói megállapításával és értékelésével összefüggésben hivatkozik. Az Alkotmánybíróság előbbiekben felidézett következetes álláspontja értelmében ugyanakkor az ítélező bíróság bizonyítékértékelési és jogértelmezési szabadságához tartozik, hogy a bizonyítékokat meggyőződése szerint mérlegelje, és ezzel együtt jogági minősítésüket illetően szabadon alakíthassa ki jogi álláspontját, valamint ennek megfelelően saját maga dönthessen a tényállás megállapításáról. Az eljáró bíróság által elfogadott jogértelmezés és a bizonyítékok mérlegelésének ilyen felülvizsgálatától pedig az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védelt jogot nem sért {lásd például: 3027/2017. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában azonban pontosan körülírt alaptörvény-ellenességre nem hivatkozik, ehelyett az Alkotmánybíróság megítélése szerint a panasz valójában a bírói döntés ismételt felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján úgy ítéli meg, hogy az alkotmányjogi panaszban előadott kifogások nem vetnek fel olyan alaptörvény-ellenességi kételyeket, amely érdemben befolyásolhatta a támadott bírói döntést. Az Alkotmánybíróság emellett az alkotmányjogi panaszban felvetett kérdéseket a jelen ügyben nem értékelte olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésekként sem, amely érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna {elsőként lásd: 3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3], megerősítette: 3186/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [12] 4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította. Mivel az Alkotmánybíróság

az alkotmányjogi panaszt visszautasította, így okafogyottá vált az indítványozó abbéli kezdeményezése, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel az első fokon eljáró bíróságot a panaszban támadott bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztésére {elsőként lásd: 3097/2015. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [21]; majd legutóbbról: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [13]}.

Budapest, 2020. február 18.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/487/2019.

